

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

Factors Affecting Effectiveness of Schools Under the office of Secondary Educational Service Area Office 6

สาวิตรี บุญนุกูล*

Sawitree Boonnukul

สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131

Educational Administration, Faculty Burapha University, Chonburi 20131 Thailand

*Corresponding author E-mail: sawitree.bnk@gmail.com

(Received: January 21 2019.; Revised : March 25 2019.; Accepted : April 17 2019)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในปีการศึกษา 2560 ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้นจำแนกตามจังหวัด จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยมีอำนาจจำแนกระหว่าง .24-.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยนักเรียน
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวพยากรณ์จำนวน 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ปัจจัยนักเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียน (X_7) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (X_4) ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว (X_8) ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมการสอน (X_6) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบชี้แนะ (X_1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = .435 + .228 (X_7) + .226 (X_4) + .283 (X_8) + .112 (X_6) + .093 (X_1)$$

$$\hat{Z} = .289 (Z_7) + .290 (Z_4) + .296 (Z_8) + .116 (Z_6) + .114 (Z_1)$$

คำสำคัญ : ปัจจัย, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

Abstract

The purpose of this research was to study factors affecting effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Area Office 6. The samples were 346 government teachers who operated in school under the Office of Secondary Educational Service Area Office 6 during the academic year 2017. which determined by using Crazy Morgan table. The samples were selected by randomly divided by province. Questionnaire was used as research tool. The item discrimination ranged from .24 to .90 and the reliability was .98. The statistics used in data analysis were mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), Pearson's product-moment correlation coefficient and Multiple regression analysis. The research found that;

1. Factors effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Area Office 6 in overall and each aspect were at a high level. They were; teacher factor, situational leadership factor, student factor.

2. Effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Area Office 6 in overall and each aspect were at a high level, they were; to adapt and develop the educational instution to the environment, solutions within the school, develop a positive attitude toward students, the production of the students is highly academic.

3. Rerationship between factors affecting school effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Area Office 6 was at the high level at .05 statistically significant level.

4. Mutivariate correlation coefficients of all 5 predictive ; student factor behavioral learning (X_7), situational leadership focused on achievement (X_4) , student factor quality of family life (X_8) , teacher factor teaching behavior (X_6) , situational leadership guide (X_1). They were related to the effectiveness of school. Can be written in the form equation raw score as follows;

$$\hat{Y} = .435 + .228 (X_7) + .226 (X_4) + .283 (X_8) + .112 (X_6) + .093 (X_1)$$

$$\hat{Z} = .289 (Z_7) + .290 (Z_4) + .296 (Z_8) + .116 (Z_6) + .114 (Z_1)$$

Keywords : Factors, Effectiveness of schools, The Office of Secondary Educational Service Area Office 6

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิต และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เป็นการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบ ตามอัธยาศัย ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจไปในทางที่ดีขึ้น (จันทร์ชลี มาพุทธ, 2556) ประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบและเป้าหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ นับว่าเป็นความท้าทายในการดำเนินงานทางการศึกษา ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลนับว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เนื่องจากประสิทธิผลของสถานศึกษาไม่ได้หมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเดียว หรือความพึงพอใจในการทำงานเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอก และรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพรวมทั้งระบบ (ธ สุนทรายุทธ, 2551) ซึ่งจากความหมายของประสิทธิผลในข้างต้นพบว่า ในปัจจุบันสถานศึกษาต่างๆ ยังไม่สามารถบริหารงานให้ครอบคลุมประสิทธิผลในภาพรวม ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายการบริหาร งานของผู้บริหารที่จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการจัดบริหารเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีปัจจัยในหลายด้านที่ทำให้สถานศึกษาไม่มีประสิทธิผล ไม่ว่าจะเป็นจากนักเรียน การขาดความร่วมมือจากครู การบริหารงานของผู้บริหารที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทั้งภายในองค์กร และชุมชน

จากการศึกษาสภาพปัญหาประสิทธิผลของสถานศึกษาพบว่า มีปัญหาการบริหารไม่เป็นระบบของผู้บริหาร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ความสามารถในการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้คุณภาพการจัดการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพนักเรียน (National Test) ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แม้บางวิชาจะเพิ่มขึ้นบ้าง แต่ก็ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบทุกวิชา สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพนักเรียนระดับนานาชาติ (PISA) ที่ประเทศไทยเข้าร่วมประเมิน พบว่า นักเรียนไทยที่มีอายุ 15 ปี มีแนวโน้มด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และการอ่านต่ำลงเรื่อยๆ (ไพรัชวัลย์ พิทักษ์สาธิต, 2551) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาแก้ไข และหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักเรียนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จากปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,270 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 346 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามจังหวัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 81 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านผู้นำแบบชี้แนะ ด้านผู้นำแบบให้การสนับสนุน ด้านผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ จำนวน 34 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .40 ถึง .72 ค่าความเชื่อมั่น .93

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยครูผู้สอนใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพการสอนด้านพฤติกรรมการสอน จำนวน 18 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .24 ถึง .73 ค่าความเชื่อมั่น .90

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนักเรียนใน 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว จำนวน 12 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .52 ถึง .90 ค่าความเชื่อมั่น .94

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาใน 4 ด้าน คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จำนวน 17 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .30 ถึง .74 ค่าความเชื่อมั่น .91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้บรรจุซองแต่ละซองปิดอย่างมิดชิดพร้อมติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อส่งคืนตามกำหนดติดตามแบบสอบถามส่วนที่ยังไม่ได้ส่งคืนด้วยตนเอง

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียน และประสิทธิผล

ของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยนักเรียน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา	n = 346			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	3.82	0.85	มาก	2
2. ด้านครูผู้สอน	4.11	0.73	มาก	1
3. ด้านนักเรียน	3.64	0.85	มาก	3
รวม	3.86	0.81	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

มากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยนักเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	n = 346			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	3.78	0.79	มาก	4
2. การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	3.82	0.76	มาก	3
3. การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	3.88	0.73	มาก	1
4. การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	3.86	0.77	มาก	2
รวม	3.83	0.76	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

ปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา	ประสิทธิภาพของสถานศึกษา	
	<i>r</i>	<i>p</i>
ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณของผู้บริหารสถานศึกษา	.67*	.00
ปัจจัยครูผู้สอน	.57*	.00
ปัจจัยนักเรียน	.74*	.00

**p* < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยนักเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ส่วนปัจจัยครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .57 ถึง .74 โดยทุกปัจจัยมีความ

สัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 4 อำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ และคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	<i>R</i>	<i>R</i> ²	ร้อยละ
1	X_7	.752	.565	56.50
2	$X_7 X_4$	.845	.714	71.40
3	$X_7 X_4 X_8$	.865	.748	74.80
4	$X_7 X_4 X_8 X_6$	.872	.761	76.10
5	$X_7 X_4 X_8 X_6 X_1$	.874	.764	76.40

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ปัจจัยนักเรียน ด้านพฤติกรรมกรเรียน (X_7) ปัจจัยภาวะผู้นำ

เชิงสถานการณของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (X_4) ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว (X_8) ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมกรการสอน (X_6) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบชี้แนะ (X_1)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	Beta	t	P
ปัจจัยนักเรียนด้านพฤติกรรมการเรียน (X ₇)	.228	.035	.289	6.455*	.000
ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (X ₄)	.226	.040	.290	5.665*	.000
ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว (X ₈)	.283	.035	.296	6.777*	.000
ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมการสอน (X ₆)	.112	.029	.116	3.863*	.000
ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบชี้แนะ (X ₁)	.093	.042	.114	2.242*	.026
ค่าคงที่ (a)	.435	.120		3.625*	.000
R = .874 R ² = .764 SE _{est} = .280 F = 220.155					

*p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ “ปัจจัยนักเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียน (X₇) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (X₄) ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว (X₈) ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมการสอน (X₆) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบชี้แนะ (X₁)” และตัวแปรตาม “ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6” มีค่าเท่ากับ .874 มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R square) เท่ากับ .764 เมื่อนำค่าสถิติต่างๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ดังนี้

$$\hat{Y} = .435 + .228 (X_7) + .226 (X_4) + .283 (X_8) + .112 (X_6) + .093 (X_1)$$

หรือในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .289 (Z_7) + .290 (Z_4) + .296 (Z_8) + .116 (Z_6) + .114 (Z_1)$$

สรุปและอภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยนักเรียน เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน พบว่ามีประเด็นที่น่าอภิปรายดังนี้

1.1 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ได้แก่

1.1.1 ด้านผู้นำแบบชี้แนะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีผู้บริหารมีการให้แนวทางการทำงาน รวมถึงจะบอกสิ่งที่คาดหวัง บอกวิธีการทำงานให้สำเร็จ และบอกกำหนดเวลาที่จะต้องทำงานให้เสร็จแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา ปิยารมย์ (2549) ที่ศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกแล้วพบว่า ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

1.1.2 ด้านผู้นำแบบให้การสนับสนุน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีผู้บริหารที่สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้ทำงานเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองโดยการศึกษาอบรม สัมมนา สอดคล้องกับงานวิจัยโบโกะ, ดาวิรอย, เบล์ม และ คัมโบ (Borko, Davioroy, Bliem & Cumbo, 2000) ที่ศึกษาการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงครู พบว่า การพัฒนาอาชีพครู คือ การสนับสนุนด้านบุคคล การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การสนับสนุนด้านเวลา จะช่วยให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.1.3 ด้านผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีผู้บริหารทำงานร่วมกับครู บุคลากรทางการศึกษา ในการวางแผนและดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน ประชุมชี้แจงความก้าวหน้าของโรงเรียน เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงของโรงเรียนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของกันทิมา ชัยอุดม (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 แล้วพบว่า การบริหารแบบ

มีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

1.1.4 ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ ตามที่กำหนดไว้ ตั้งมาตรฐานการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของฮรินคู (Hrinco, 1992) การวัดประสิทธิผลจากการบรรลุเป้าหมายโดยมีการตั้งมาตรฐาน ของการทำงานที่ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาจนบรรลุเป้าหมาย ขององค์กรได้ในที่สุด

1.2 ปัจจัยครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการสอนและด้านคุณภาพการสอน เมื่อพิจารณา รายข้อของแต่ละด้านพบว่า

1.2.1 ด้านคุณภาพการสอน โดยรวมและ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีครูที่มีความรู้ ความสามารถในการเนื้อหาวิชาและถ่ายทอดความรู้ได้ดี มีการเตรียม แผนจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการสอน สอดคล้องกับงาน วิจัยของ โบลเมกเก, ซัล และไกเซอร์ (Blomeke, Suhl & Kaiser, 2014) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของครู โดยใช้ตัวบ่งชี้ 2 ตัว คือ คุณภาพ ครู และส่วนได้เสียในวิธีการสอนและเนื้อหาความรู้ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งในอนาคตการทดสอบเชิงทฤษฎีจะถูกใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพ และความแตกต่างของความสำเร็จของครู อันเป็นผลมาจากลักษณะ ภูมิหลัง ซึ่งความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีส่วนต่อประสิทธิภาพของ ครูอย่างมีนัยสำคัญ

1.2.2 ด้านพฤติกรรมการสอน โดยรวมและ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ครูส่วนใหญ่ มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการสอน มีกิริยาจากที่สุภาพ เอาใจใส่ ดูแล และมีความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัย ของคาห์น (khan, 2015) ที่ศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการสอนของครูในสถาบันอุดมศึกษาในปากีสถาน จากผลการศึกษาพบว่า ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ทักษะความรู้ เกี่ยวกับวิชาที่สอน การจัดการในชั้นเรียน และการให้ข้อติชม มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อประสิทธิภาพในการสอน ของครูในสถาบันอุดมศึกษา

1.3 ปัจจัยนักเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว และด้านพฤติกรรมการเรียน เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้านพบว่า

1.3.1 ด้านพฤติกรรมการเรียน โดยรวมและ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนใช้เวลาว่างโดยการอ่าน หนังสือหรือทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่อง มาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการร่วมกิจกรรม การเรียนการสอน สอบถามในเรื่องที่ไม่เข้าใจหรือสงสัยกับครูและ บุคลากรทางการศึกษาเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม แล้วพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้าน ทรัพยากร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐาน คุณภาพของผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีความสัมพันธ์ใน ระดับค่อนข้างสูง

1.3.2 ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว โดยรวมและ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับ สูง ฐานะทางการเงินที่ดี มีอาชีพที่มั่นคง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 นักเรียนส่วนใหญ่มีครอบครัวที่เห็นความสำคัญ ของการเรียน และสนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครอง เอาใจใส่ดูแล และติดตามผลการเรียนของนักเรียนอยู่เสมอ ให้คำปรึกษา แนะนำในการแก้ไขปัญหาในการ สอดคล้องกับ งานวิจัยของชาห์ (Shah, 1971) ที่ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบทางสังคมและจิตวิทยากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในปากีสถาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับอาชีพผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการเรียน ระดับ การศึกษาของผู้ปกครอง ความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา ของนักเรียน และการยอมรับและเข้าใจในตัวนักเรียนของผู้ปกครอง

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า อยู่ในระดับมาก โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีการนำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัย ของนิตยา มั่นชำนาญ (2555) ได้ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนา ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนา ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ด้านการปรับตัว ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัว การใช้นวัตกรรมใน การบริหาร ความก้าวหน้าขององค์กร การพัฒนาคุณภาพของ

องค์การอย่างต่อเนื่อง มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีนโยบายให้ผู้บริหารและครูร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเร่งด่วนหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษา ปัญหาความประพฤติของนักเรียน ปัญหาด้านการเรียนการสอนด้วยความสามัคคี และผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดการขัดแย้งภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง มีผลมาจากความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน ครูและผู้บริหาร 3) ด้านการพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติทางบวกทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีกับสถานศึกษามีความกระตือรือร้นต่อการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รู้จักพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมโชค โพธิ์งาม (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสัมพันธ์ด้านบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีนักเรียนที่ปฏิบัติตามหลักสูตรสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมแข่งทางวิชาการกับหน่วยงานต่างๆ มีความสามารถเชิงประจักษ์แก่สังคมทั่วไปเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวม พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยนักเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ส่วนปัจจัยครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยประสิทธิผลของโรงเรียนของเรด และคณะ (Reid et al., 1988) ที่พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา คือ ปัจจัยด้านการบริหารงาน ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยที่

เกี่ยวกับโรงเรียนและครู ส่วนปัจจัยในด้านนักเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นมาจากพฤติกรรม การเรียนและคุณภาพชีวิตของครอบครัว

4. การศึกษาปัจจัยแต่ละด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 8 ตัวพยากรณ์ผลการศึกษารั้งนี้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในการนำเสนอ พบว่า ปัจจัยนักเรียน ด้านพฤติกรรม การเรียน ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิต ครอบครัว ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรม การสอน ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบชี้แนะ เป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่ดีที่สุด จึงนำเสนอประเด็นที่จะอภิปรายปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ ดังนี้

4.1 ปัจจัยนักเรียน ด้านพฤติกรรม การเรียน พบว่า สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือ นักเรียน การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นผลสืบเนื่องในการพัฒนาให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผล ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของมูมารา (Mzumara, 1996) ได้ทำการวิจัย พบว่า พฤติกรรม การเรียนของนักเรียนและผลการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ พบว่า สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริหารงานด้วยความจริงใจ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญกับการสั่งการที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา ปิยามย์ (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับสูง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง

4.3 ปัจจัยนักเรียน ด้านคุณภาพชีวิตครอบครัว พบว่า สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากคุณภาพชีวิตครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสิทธิภาพของสถานศึกษา คุณภาพชีวิตครอบครัวที่ดีเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จในภายภาคหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ มอร์โรว์ และวิลสัน (Morrow & Wilson, 1961) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพ่อแม่ให้คำชมเชย ยอมรับ แสดงความสนใจและเข้าใจ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ชอบชมเชย เข้มงวดกวดขัน ลงโทษเด็กบ่อย ไม่ปกป้องดูแล บรรยากาศภายในบ้านตึงเครียดและขัดแย้ง

4.4 ปัจจัยครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมการสอน พบว่า สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากพฤติกรรมการสอนของครูเป็นสิ่งที่ครูแสดงออกมาในการสอน เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของลินน์ และคณะ (Lynne et al., 2012) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการขาดครูผู้สอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ในอำเภอทางทิศตะวันออกของประเทศสหรัฐอเมริกา จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่ขาดครูผู้สอนทำให้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ซึ่งมีผลเชิงลบทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4.5 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำแบบชี้แนะ พบว่า สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาวะผู้นำกับสถานการณ์ เน้นความสัมพันธ์ภาวะผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชา และคุณลักษณะของงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบอกสิ่งที่มุ่งหวังจากการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ เรือนทอง (2550) ได้ทำการศึกษาแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้บริหารมีอาชีพ 2) การมีวิสัยทัศน์และจุดประสงค์ร่วมกัน 3) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง 4) เน้นการเรียนการสอน 5) การสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ 6) สภาพแวดล้อมที่เอื้อแก่การเรียนรู้ 7) การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้ และความน่าเชื่อถือ 8) องค์กรแห่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1.1 สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีกำหนดนโยบายหลักในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมงานประกันคุณภาพ การศึกษา ในการเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพ การศึกษา

1.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดคุณลักษณะความเป็นผู้นำและ เสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อพัฒนา โรงเรียนให้เข้าสู่สิ่งแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา

1.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนา ฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการสอน

1.2 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการบริหารให้มีคุณลักษณะในการร่วมกันทำงานกับครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและ บุคลากรทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กันทิมา ชัยอุดม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ชลี มาพุทธร. (2556). หลักและพื้นฐานการศึกษาขั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธรร สุนทรายุทธ. (2551). ทฤษฎีองค์กรและพฤติกรรม หลักการ ทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- นางลักษณ์ เรือนทอง. (2550). รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ. คุชฎินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- นิตยา มั่นชำนาญ. (2555). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุชฎินิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต. (2551). โรงเรียนคุณภาพกับศึกษานิเทศน์คุณภาพ. วารสารวิชาการ. 11 (ต.ค.-ธ.ค.): 73-74.
- สมโชค โพธิ์งาม. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2548). ปัจจัยเชิงพระดัตถ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- อำภา ปิยารมย์. (2549). การศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Blomeke, S., Suhl, U., & Kaiser, G. (2014). Teacher Education Effectiveness: Quality and Equity of Future Primary Teachers's Mathematics and Mathematics Pedagogical Content Knowledge. Advances in Mathematics Education, from Springer database.
- Borko, H., Davinroy, K. H., Bliem, C. L., & Cumbo, K. B. (2000). Exploring and supporting teacher change: Two third-grade teachers' experiences in a mathematics and literacy staff development project. The elementary School Journal. 100(4): 273-306.
- Hrinco, M. E. (1992). The concept of organization effectiveness. Doctoral dissertation, Department of educational administration, Graduate school, University of Toronto.
- Khan, M. A. (2015). An Empirical Study of Determinants of Teachers' Effectiveness in Higher Education Institutions in Pakistan. Taylor's 7th teaching and Learning Conference 2014 Proceedings. from Springer database.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 607-610.
- Lynne, T., Jason, S., Mecklenburg, S. c., Chuang, W., Bob, A., & Elizabeth, K. (2012). An Analysis of Teacher Absence and Student Achievement. Educational Administration Quarterly. (133): 367-382.
- Morrow, W. R., & Wilson, R. C. (1961). Family relations of bright high-achieving and underachieving high school boys. Child Development, 32(6): 508-814.
- Mzumara, H. R. (1996). The Relationship Between Test Expectancy and Student's Study Behaviors. Dissertation abstracts international, 56 (12): 4739.
- Reid, K., David, H., & Peter, H. (1988). Towards the effective school: The problem and some solutions. Oxford: Basil Blackwell.
- Shah, F. (1971). Socio-psychological determinant of academic achievement of children in Pakistan. Dissertation Abstracts International. 31(2): 6688-A.